Eğitimde Araştırma Yöntemleri

Editörler:
Prof. Dr. Haluk ÖZMEN
Prof. Dr. Orhan KARAMUSTAFAOĞLU

3. Baskı

PEGEM AKADEMİ

Editörler: Prof. Dr. Haluk ÖZMEN - Prof. Dr. Orhan KARAMUSTAFAOĞLU

EĞİTİMDE ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ

ISBN 978-605-241-786-7

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2023, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** ve **Pegemindeks.net** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere http://pegem.net adresinden ulaşılabilmektedir.

1. Baskı: Ağustos 2019, Ankara
3. Baskı: Ocak 2023, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türlüdür
Dizgi-Grafik Tasarım: Müge Çetin
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara
Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÜÇÜNCÜ BASKIYA ÖN SÖZ

Bilimsel bilgiler, belli bir sistematik içerisinde yürütülen bilimsel araştırmalar yoluyla elde edilmiş bilgilerdir. Bilimsel yöntemlere dayandırılmış olmaları, bu bilgilerin genel geçer olmasını ve aksi ispatlanmadıkça herkes tarafından aynı şekilde doğru kabul edilmesini sağlar. Diğer birçok bilim alanında olduğu gibi eğitim bilimlerinde de bilimsel nitelikteki bilgiler bilimsel yöntemler kullanılarak elde edilir. Eğitim ortamlarında yaşanan sorunlardan, öğrencilerin öğrenme yaşantılarının incelenmesine, ölçme değerlendirme faaliyetlerinden eğitimde kullanılacak yaklaşımlara, teknoloji destekli eğitimin etkililiğinden öğretmen eğitimine kadar birçok farklı çalışma alanında bilimsel araştırma yöntemleri kullanılarak araştırmalar yürütülmekte ve bilimsel bilgiler ortaya konulmaktadır.

Eğitimin kendine özgü yapısı, eğitimde bilimsel araştırmalar yapılırken kullanılan yöntem, veri toplama, analiz ve raporlama süreçlerini diğer alanlardakilerden belli ölçüde farklılaştırmaktadır. Bu nedenle eğitim alanında yürütülecek bilimsel araştırmaların sonuçlarının geçerli ve güvenilir olması, eğitimde kullanılan bu süreçlerin doğru şekilde bilinmesini ve uygulanmasını zorunlu kılmaktadır. Bu düşünceden hareketle hazırlanan "*Eğitimde Araştırma Yöntemleri*" isimli bu kitapta, "*Bilimsel Araştırmanın Temelleri*", "*Araştırma Yöntemleri*" ve "*Veri Analizi ve Raporlama*" şeklinde üç temel başlık altında toplam 21 bölüm yer almaktadır. "*Bilimsel Araştırmanın Temelleri*" isimli ilk başlık altında "*Bilim ve Bilimsel Araştırma*", "*Alanyazın Tarama*", "*Araştırma Konusu ve Problemi*", "Örnekleme Yöntemleri", "*Nicel Veri Toplama Teknikleri*" ve "*Nitel Veri Toplama Teknikleri*" bölümlerine yer verilmiştir. "*Araştırma Yöntemleri*" isimli ikinci başlık altında "*Tarama Yöntemi*", "İlişkisel Araştırma Yöntemi", "*Nedensel Karşılaştırma Araştırma Yöntemi*", "*Deneysel Araştırma Yöntemi*", "*Meta Analiz*", "*Özel Durum Çalışması Yöntemi*", "*Etnografik Araştırma Yöntemi*", "*Eylem Araştırması Yöntemi*", "*Gelişimsel Araştırma Yöntemi*", "*Gömülü Teori*" ve "*Karma Araştırma Yöntemi*" bölümlerine yer verilmiştir. "*Veri Analizi ve Raporlama*" isimli üçüncü başlık altında ise "*Nicel Veri Analizi*", "*Nitel Veri Analizi*" ve "*Araştırmaların Raporlanması*" bölümlerine sırasıyla yer verilmiştir.

Türkiye'deki farklı üniversitelerde görev yapan öğretim üyelerinin uzun ve yoğun çalışmaları sonucunda ortaya çıkan bu eserde, olabildiğince güncel kaynaklara ve bölümlerin sonunda okuyuculara örnek olması açısından ilgili yöntem kullanılarak yürütülen örnek çalışmalara yer verilmiştir.

Kitabın oluşturulmasında gerek yazarlar gerekse editörler yoğun ve titiz bir çalışma süreci geçirmiş olsalar da, kitapta gözden kaçmış bazı eksiklikler veya hataların olabileceği düşünüldüğünde, bu eserden kaynak olarak faydalanacak öğ-

retim elemanlarının ve öğrencilerin görüş ve önerilerinin daha sonraki baskılar için bizlere önemli ölçüde fayda sağlayacağı açıktır. Bu anlamda her türlü görüş ve öneriler editörlerin elektronik posta adreslerine gönderilebilir.

"Eğitimde Araştırma Yöntemleri" isimli bu kitabın 3. baskısının bütün öğretim elemanlarına, araştırmacılara ve öğrencilere katkı sağlamasını diliyoruz.

Ocak, 2023

Prof. Dr. Haluk ÖZMEN
ORCID No: 0000-0003-0578-3481

Prof. Dr. Orhan KARAMUSTAFAOĞLU
ORCID No: 0000-0002-2542-0998

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editörler: Prof. Dr. Haluk ÖZMEN - Prof. Dr. Orhan KARAMUSTAFAOĞLU

1. BÖLÜM: BİLİM VE BİLİMSEL ARAŞTIRMA
Prof. Dr. Murat DEMİRBAŞ
ORCID No: 0000-0003-2806-3348

2. BÖLÜM: ALANYAZIN TARAMA
Prof. Dr. Muammer ÇALIK
ORCID No: 0000-0001-8323-8783

3. BÖLÜM: ARAŞTIRMA KONUSU VE PROBLEMİ
Doç. Dr. Sevil AKAYGÜN
ORCID No: 0000-0001-5968-1662

4. BÖLÜM: ÖRNEKLEME YÖNTEMLERİ
Doç. Dr. Sedef CANBAZOĞLU BİLİCİ
ORCID No: 0000-0001-7395-6984

5. BÖLÜM: NİCEL VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ
Prof. Dr. Tuncay ÖZSEVGEÇ
ORCID No: 0000-0002-0997-3357

6. BÖLÜM: NİTEL VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ
Doç. Dr. Meral CANSIZ AKTAŞ
ORCID No: 0000-0003-0425-9565

7. BÖLÜM: TARAMA YÖNTEMİ
Prof. Dr. Gamze SEZGİN SELÇUK
ORCID No: 0000-0002-8536-5206

8. BÖLÜM: İLİŞKİSEL ARAŞTIRMA YÖNTEMİ
Prof. Dr. Ahmet TEKBIYIK
ORCID No: 0000-0001-7759-3121

9. BÖLÜM: NEDENSEL KARŞILAŞTIRMA ARAŞTIRMA YÖNTEMİ
Prof. Dr. Mustafa SÖZBİLİR
ORCID No: 0000-0001-6334-9080

10. BÖLÜM: DENEYSEL ARAŞTIRMA YÖNTEMİ
Prof. Dr. Haluk ÖZMEN
ORCID No: 0000-0003-0578-3481

11. BÖLÜM: META ANALİZ
Prof. Dr. Nagihan YILDIRIM
ORCID No: 0000-0002-2516-4656

12. BÖLÜM: ÖZEL DURUM ÇALIŞMASI YÖNTEMİ
Prof. Dr. Gül KALELİ YILMAZ
ORCID No: 0000-0002-8567-3639

13. BÖLÜM: ETNOGRAFİK ARAŞTIRMA (KÜLTÜR ANALİZİ) YÖNTEMİ
Prof. Dr. Orhan KARAMUSTAFAOĞLU
ORCID No: 0000-0002-2542-0998

14. BÖLÜM: OLGU BİLİM (FENOMENOLOJİK ARAŞTIRMA) YÖNTEMİ
Prof. Dr. Sevgi AYDIN GÜNBATAR
ORCID No: 0000-0003-4707-1677

15. BÖLÜM: EYLEM (AKSİYON) ARAŞTIRMASI YÖNTEMİ
Doç. Dr. İlknur ÖZPINAR
ORCID No: 0000-0002-3630-0991
Doç. Dr. Arzu AYDOĞAN YENMEZ
ORCID No: 0000-0001-8595-3262

16. BÖLÜM: GELİŞİMSEL ARAŞTIRMA YÖNTEMİ
Prof. Dr. Çiğdem ŞAHİN ÇAKIR
ORCID No: 0000-0001-7041-3773

17. BÖLÜM: TEMELLENDİRİLMİŞ (GÖMÜLÜ) TEORİ
Dr. Özgül KAYA

18. BÖLÜM: KARMA ARAŞTIRMA YÖNTEMİ
Prof. Dr. Tuba GÖKÇEK
ORCID No: 0000-0003-2923-070X

19. BÖLÜM: VERİ ÇÖZÜMLEME (NİCEL)
Prof. Dr. Tuncay ÖZSEVGEÇ
ORCID No: 0000-0002-0997-3357

20. BÖLÜM: VERİ ÇÖZÜMLEME (NİTEL)
Doç. Dr. Miraç AYDIN

21. BÖLÜM: ARAŞTIRMALARIN RAPORLANMASI
Prof. Dr. Güner TURAL
ORCID No: 0000-0002-6307-1936

İÇİNDEKİLER

Üçüncü Baskıya Ön Söz iii
Bölümler ve Yazarları v

1. KISIM: BİLİMSEL ARAŞTIRMANIN TEMELLERİ
BÖLÜM 1. BİLİM VE BİLİMSEL ARAŞTIRMA

Bilim 3
Bilim - Bilimsel Bilgi İlişkisi 5
Bilimsel Araştırma ve Bilimsel Yöntem 7
Bilimsel Araştırma Paradigmaları 8
Bilimsel Araştırma Süreci ve Kullanılan Yöntemler 9
Ahlak ve Etik 12
Bilimsel Araştırmalarda Etik Konular 13
Bölüm Özeti 15
Bölüm Değerlendirme Soruları 16
Kaynaklar 17

BÖLÜM 2. ALANYAZIN TARAMA

Alanyazın Tarama ve Önemi 19
Kütüphanede Tarama 21
Çevrimiçi Veri Tabanlarında Tarama 25
Bilimsel Yayınlara Erişim 32
Alanyazın Tarama Yazımı 33
Bölüm Özeti 39
Bölüm Değerlendirme Soruları 39
Kaynaklar 39

BÖLÜM 3. ARAŞTIRMA KONUSU VE PROBLEMİ

Araştırma Konusu ve Problemi Belirleme 42
Araştırma Konusu Seçme Kaynakları 42
Araştırma Konusu ve Problemi Geliştirme 43
İyi Bir Araştırma Konusunun Özellikleri 46
Değişkenleri Belirleme 46
Değişken Türleri 46
Nicel Araştırmalarda Değişken 48
Nitel Araştırmalarda Değişken 48

Karma Araştırmalarda Değişken 49
Araştırma Sorusu Yazma 49
Hipotez Kurma ve Yazma 50
Nicel Araştırmalarda Hipotez 50
Nitel Araştırmalarda Hipotez 51
Karma Araştırmalarda Hipotez 51
Araştırmanın Gerekçesini ve Önemini Yazma 51
Bölüm Özeti 53
Bölüm Değerlendirme Soruları 53
Kaynaklar 54

BÖLÜM 4. ÖRNEKLEME YÖNTEMLERİ

Temel Kavramlar 56
Örnekleme Süreci 58
Örneklem Büyüklüğü 59
Örnekleme Yöntemleri 61
Olasılığa Dayalı Örnekleme Yöntemleri 63
- Basit Rastgele Örnekleme 63
- Sistematik Örnekleme 65
- Tabakalı Örnekleme 66
- Küme Örnekleme 67

Olasılığa Dayalı Olmayan Örnekleme Yöntemleri 69
- Amaçlı Örnekleme Yöntemi 69
- Kota Örnekleme 71
- Uygun Örnekleme 71

Örneklem Sorunları 72
Farklı Örnekleme Yöntemlerinin Kullanıldığı Örnek Araştırmalar 73
Bölüm Özeti 77
Bölüm Değerlendirme Soruları 77
Kaynaklar 78

BÖLÜM 5. NİCEL VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ

Veri Nedir? 83
Veri Türleri 83
- Betimsel (Olgusal) Veriler 83
- Çıkarımsal (Yargısal) Veriler 83

Nitel (Sözel) Veri Tipi ... 84
Sırasız Nitel / Sıralama Yönelik (Nominal) Veri ... 84
Sıralı Nitel / Sırlamaya Yönelik (Ordinal) Veri ... 85
Nicel (Sayısal) Veri Tipi ... 85
Kesikli (Tam Sayılı) Veri ... 85
Sürekli (Devamlı) Veri ... 86
Niteliksel ve Niceliksel Veriler Arasındaki İlişki (Veri İndirgeme) ... 86
Nicel Veri Toplama Teknikleri ... 86
Anket Tekniği ve Veri Elde Edilmesi ... 86
Anketin ve Ankette Yer Alan Soruların Sahip Olması Gereken Özellikler ... 88
Anketin Hazırlanışı ... 89
Psikolojik Ölçekler ve Veri Elde Edilmesi ... 90
Psikolojik Ölçeklerin Sahip Olması Gereken Özellikler ... 90
Psikolojik Ölçek Geliştirme Basamakları ... 91
Psikolojik Ölçek Geliştirme Yöntemleri ... 93
Tutumların Genel Özellikleri ... 93
Psikolojik Boyut Üzerine Maddeleri Yerleştirme Yaklaşımları ... 95
Denek Tepkilerine Dayanarak Maddeleri Ölçekleme ... 95
Bogardus (Sosyal Uzaklık) Tipi Ölçek Geliştirme ... 95
Guttman (Birikimli) Tipi Ölçek Geliştirme ... 96
Yargıcı Kararlarına Dayanarak Maddeleri Ölçekleme ... 97
Thurstone Tipi Ölçek Geliştirme ... 97
Çift Karşılaştırmalar Tekniği ... 97
Eşit Görünen Aralıklar Tekniği ... 98
Psikolojik Boyut Üzerine Bireyleri Yerleştirme Yaklaşımları ... 99
Denek Tiplerine Dayanarak Bireyleri Ölçekleme ... 99
Likert (Dereceleme) Tipi Ölçek Geliştirme ... 99
Likert Tipi Ölçeğin Geliştirilme Aşamaları ... 101
Osgood (Semantik Fark) Tipi Ölçek Geliştirme ... 102
Psikolojik Ölçeklerin (Tutum Ölçekleri) Temel Sayıltıları ... 104
Test Tekniği ve Veri Elde Edilmesi ... 104
Bir Testin Planlanması ve Sahip Olduğu Basamaklar ... 104
Farklı Test Ölçütleri ... 106

Testlerin Sınıflandırılması ... 107
Test Çeşitleri ... 107
Bir Test Hazırlanırken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar ... 108
Bölüm Özeti ... 109
Bölüm Değerlendirme Soruları ... 109
Kaynaklar ... 110

BÖLÜM 6. NİTEL VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ

Görüşme ... 114
Görüşme Niçin Yapılır? ... 114
Görüşmenin Temel Özellikleri ... 114
Görüşmenin Avantajları ve Dezavantajları ... 115
Görüşme Türleri ... 117
Görüşme Formu Hazırlanırken Kullanılan Soru Türleri ... 119
Görüşme Formu Hazırlanırken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar ... 120
Görüşme Süreci ... 121
Görüşmenin Geçerlik ve Güvenirliğinin Sağlanması ... 122
Gözlem ... 123
Gözlemin Temel Özellikleri ... 123
Gözlemin Avantajları ve Dezavantajları ... 123
Gözlem Türleri ... 124
Gözlem Formunun Geliştirilmesi ... 125
Gözlem Formu Türleri ... 125
Gözlemin Geçerlik ve Güvenirliğinin Sağlanması ... 126
Doküman İnceleme ... 126
Doküman İncelemenin Temel Özellikleri ... 127
Doküman İncelemenin Avantajları ve Dezavantajları ... 127
Doküman İncelememin Aşamaları ... 128
Doküman İncelemede Geçerlik ve Güvenirliğin Sağlanması ... 128
Nitel Veri Toplama Tekniklerinin Kullanıldığı Örnek Araştırmalar ... 129
Bölüm Özeti ... 134
Bölüm Değerlendirme Soruları ... 135
Kaynaklar ... 135

2. KISIM: ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ
2. KISIM/A. NİCEL ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ

BÖLÜM 7. TARAMA YÖNTEMİ

Tarama Araştırması Nedir? 140
Tarama Araştırmaları Nerelerde Kullanılır? 140
Tarama Araştırması Türleri 142
Kesitsel Tarama Araştırmaları 142
Boylamsal Tarama Araştırmaları 143
Eğilim (Trend) Araştırmaları 143
Kohort (Cohort) Araştırmaları 144
Panel Araştırmaları 144
Tarama Araştırmalarının Ön Koşulları 145
Tarama Araştırmalarının Aşamaları 146
Problemin Belirlenmesi 146
Evren - Örneklem Seçimi 146
Veri Toplama Araçlarının Tasarımı 147
Verilerin Toplanması 149
Verilerin Analizi ve Araştırmanın Raporlaştırılması 150
Tarama Araştırmalarının Güçlü ve Zayıf Yönleri 150
Tarama Araştırmalarında Karşılaşılan Başlıca Hata Kaynakları 152
Kapsama Hatası 152
Örnekleme Hatası 152
Ölçme Hatası 152
Yanıt Alamama Hatası 152
Etik Hatası 152
Tarama Araştırmalarında Geçerlik ve Güvenirlik 153
Tarama Yönteminin Kullanıldığı Örnek Araştırmalar 155
Bölüm Özeti 159
Bölüm Değerlendirme Soruları 160
Kaynaklar 161

BÖLÜM 8. İLİŞKİSEL ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

İlişkisel Araştırmaya Giriş 164
İlişkisel Araştırmanın Türleri 164
Açımlayıcı Model 164

Tahmin Modeli 165
İlişkisel Araştırmalarda Genel Unsurlar 166
Puanların Gösterimi ve Saçılma Diyagramı 166
Değişkenler Arasındaki İlişki Düzeyinin Hesaplanması ve Yorumlanması 168
Korelasyon Katsayısının Yorumlanmasına Yönelik Uyarılar 169
Korelasyon Matrisi 170
Çok Değişkenli Analizler 171
İlişkisel Araştırma Süreci 171
Problemin Belirlenmesi 171
Örneklem Seçimi 171
Verilerin Toplanması 172
Verilerin Analizi 172
Sonuçların Yorumlanması 172
İlişkisel Araştırmalarda Geçerlik ve Güvenirlik 173
İlişkisel Araştırma Yönteminin Kullanıldığı Örnek Araştırmalar 173
Bölüm Özeti 177
Bölüm Değerlendirme Soruları 177
Kaynaklar 178

BÖLÜM 9. NEDENSEL KARŞILAŞTIRMA ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Nedensel Karşılaştırma Araştırma Nedir? 179
Nedensel Karşılaştırma Araştırma ile Deneysel ve İlişkisel Araştırma Arasındaki Benzerlik ve Farklılıklar Nelerdir? 183
Nedensel Karşılaştırma Araştırmanın Temel Özellikleri 184
Nedensel Karşılaştırma Araştırmanın Avantaj ve Dezavantajları 184
Nedensel Karşılaştırma Araştırma Türleri 186
Nedensel Karşılaştırma Araştırma Süreci 187
Araştırma Konusunun, Amacının ve Probleminin Belirlenmesi 187
Örneklem Seçimi ve Geçerlik 188
Veri Toplama ve Çözümleme Süreci 189
Nedensel Karşılaştırma Araştırma Yönteminin Kullanıldığı Örnek Araştırmalar 189
Bölüm Özeti 194
Bölüm Değerlendirme Soruları 194
Kaynaklar 195

BÖLÜM 10. DENEYSEL ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Deneysel Araştırma: Nedir? Niçin Yapılır? 198
Deneysel Araştırmaların Temel Özellikleri 199
Deneysel Araştırmalarda İzlenmesi Gereken Adımlar 199
Araştırma Konusunun, Amacının ve Probleminin Belirlenmesi 200
Değişkenlerin Belirlenmesi ve Kontrolü 200
Katılımcıların Belirlenmesi 201
Deneysel Araştırmalarda Veri Toplama Süreci 202
Deneysel Desenler 203
Deneme Öncesi Deneysel Desenler (Pre-Experimental Designs) 204
Gerçek Deneysel Desenler (True Experimental Designs) 206
Yarı Deneysel Desenler (Quasi Experimental Designs) 209
Faktöriyel Desenler (Factorial Designs) 212
Tek Denekli Desenler (Single Subject Designs) 213
Deneysel Araştırmalarda Geçerlik 216
İç Geçerliği Tehdit Eden Faktörler 216
Dış Geçerliği Tehdit Eden Faktörler 219
Deneysel Araştırmalarda Etik 220
Deneysel Yöntemin Kullanıldığı Örnek Araştırmalar 220
Bölüm Özeti 224
Bölüm Değerlendirme Soruları 225
Kaynaklar 226

BÖLÜM 11. META ANALİZ

Meta Analiz Nedir? 230
Meta Analizin Avantaj ve Dezavantajları 231
Meta Analiz Türleri 232
Grup Karşılaştırma 233
İşlem Etkililiği 233
Grup Farklılığı 233
Korelasyonel Meta Analiz 233
Test Geçerliliği 233
Değişken Kovaryansı 233
İstatistiksel Model Seçimi 233
Sabit Etkiler Modeli 233

Rastgele Etkiler Modeli 234
Meta Analizde Homojenlik ve Heterojenlik 234
Meta Analiz Uygulama Aşamaları 234
Amacın ve Hedeflerin Belirlenmesi 234
Literatür Taraması 235
Çalışmaların Kodlanması 236
Etki Büyüklüklerinin Hesaplanması 236
Etki Büyüklüklerinin Yorumlanması 239
Meta Analiz Çalışmalarında Güvenirlik ve Geçerlik 240
Güvenirlik 240
Geçerlik 240
Meta Analiz Yönteminin Kullanıldığı Örnek Araştırmalar 240
Bölüm Özeti 245
Bölüm Değerlendirme Soruları 245
Kaynaklar 246

2. KISIM/B. NİTEL ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ
BÖLÜM 12. ÖZEL DURUM ÇALIŞMASI YÖNTEMİ

Özel Durum Çalışması Nedir? 252
Özel Durum Çalışması Yönteminin Temel Özellikleri 253
Özel Durum Çalışması Yönteminin Sınırlılıkları 254
Özel Durum Çalışması Yöntemine Yönelik Yanlış Anlamalar 255
Özel Durum Çalışması Yönteminin Diğer Yöntemlerle Karşılaştırılması 256
Özel Durum Çalışması Türleri 258
- Açıklayıcı Özel Durum Çalışması 258
- Keşfetmeye Dayalı Özel Durum Çalışması 259
- İçsel Özel Durum Çalışması 259
- Enstrumental (Araçsal) Özel Durum Çalışması 259
- Kolektif Özel Durum Çalışması 259

Özel Durum Çalışması Süreci 259
Araştırma Problemlerinin Geliştirilmesi 260
Araştırmanın Alt Problemlerinin Geliştirilmesi 261
Analiz Biriminin Saptanması 262
Çalışılacak Durumun Belirlenmesi 262
Araştırmaya Katılacak Bireylerin Seçimi 262

Verilerin Toplanması ve Alt Problemlerle İlişkilendirilmesi 263
Belgeler 263
Kayıtlar 263
Görüşmeler 263
Katılımsız Gözlem 264
Katılımcı Gözlem 265
Fiziksel Eserler 265
Verilerin Analizi ve Yorumlanması 265
Özel Durum Çalışmasının Raporlaştırılması 266
Özel Durum Çalışmalarının Geçerlik ve Güvenirliği 266
Özel Durum Çalışması Yönteminin Kullanıldığı Örnek Araştırmalar 267
Bölüm Özeti 271
Bölüm Değerlendirme Soruları 271
Kaynaklar 272

BÖLÜM 13. ETNOGRAFİK ARAŞTIRMA (KÜLTÜR ANALİZİ) YÖNTEMİ

Etnografik Araştırma (Kültür Analizi) 276
Etnografik Araştırma Yöntemi Nedir? 276
Etnografik Araştırma Niçin Yapılır? 277
Etnografik Araştırmanın Temel Özellikleri Nelerdir? 277
Etnografik Araştırmanın Avantaj ve Dezavantajları Nelerdir? 279
Etnografik Araştırma Türleri 280
Tarihsel Yöntem 280
Coğrafi Yöntem 280
Psiko-Sosyal Yöntem 280
Etnografik Araştırma Yürütülürken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar 281
Etnografik Araştırma Süreci 281
Araştırma Konusunun, Probleminin ve Amacının Belirlenmesi 281
Değişkenlerin Belirlenmesi ve Örneklem Seçimi 282
Etnografik Araştırmada Veri Toplam Süreci 283
Katılımcı Gözlem 283
Katılımsız Gözlem 284
Görüşme 284
Doküman İnceleme 284
Etnografik Araştırmada Geçerlik ve Güvenirlik Nasıl Sağlanır? 284

Etnografik Araştırma Yönteminin Kullanıldığı Örnek Araştırmalar 285
Bölüm Özeti 289
Bölüm Değerlendirme Soruları 290
Kaynaklar 290

BÖLÜM 14. FENOMENOLOJİK ARAŞTIRMA (OLGU BİLİM) YÖNTEMİ

Fenomenolojik Araştırma Nedir? 293
Fenomenolojik Araştırmanın Temel Özellikleri 295
Fenomenolojik Araştırmaya Yapılan Eleştiriler ve Araştırmacıların Karşılaştıkları Zorluklar 296
Fenomenolojik Araştırma Türleri 297
Fenomenolojik Araştırmalarda Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar 297
Fenomenolojik Araştırma Süreci 298
Fenomenolojik Araştırmalarda Veri Toplama Araçları 301
Görüşmeler 302
Gözlem 303
Fenomenolojik Araştırmalarda Örneklem Seçimi 304
Fenomenolojik Araştırmalarda Geçerlik ve Güvenirlik 305
Fenomenolojik Araştırmalarda Veri Analizi 306
Fenomenolojik Araştırma Yönteminin Kullanıldığı Örnek Araştırmalar 309
Bölüm Özeti 313
Bölüm Değerlendirme Soruları 314
Kaynaklar 315

BÖLÜM 15. EYLEM (AKSİYON) ARAŞTIRMASI YÖNTEMİ

Eylem (Aksiyon) Araştırması Nedir? 318
Eylem (Aksiyon) Araştırmasının Önemi 319
Eylem (Aksiyon) Araştırmasının Temel Özellikleri 321
Eylem (Aksiyon) Araştırmasının Avantajları ve Dezavantajları 324
Eylem (Aksiyon) Araştırmasının Türleri 324
Eylem (Aksiyon) Araştırması Süreci 326
Araştırma Konusunun, Amacının ve Probleminin Belirlenmesi 328
Örneklemin Seçimi 329
Veri Toplama Süreci 330
Veri Analizi ve Yorum 330